

VESZPRÉMVÁRMEGYE

POLITIKAI UJSÁG

Előfizetési ár:

Évi ár — — 16 korona.	Negyed évi — — 4 korona.
Félfélt — — 8 " "	Egyes szám — — 32 fillér.

Művelői jogok, egész évi előfizetésnél kedvezményesen 4 koronáért kapják a lapot. — Nyilttér peit sora 80 fillér.

Felelős szerkesztő:

Horváth Rezső dr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Virág Benedek-utca 2. Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Feder Ferenc könyvkereskedése. — Kéziratokat nem adunk vissza. Helyesírók és más munkások díjától 10 korona. Felállítások, adományok, másfajta díjazások soronként 50 fillér. — Telefon 76.

A király a magyar gyermekekért

Károly király gyermeknyaralata címén, mint lapunk más helyén részletesen megírtuk, egy gyöngéd és áldásos gondolat fogamzott meg. A felséges gondolat az elhatározás nyomán a gyors megvalósulás követi. Egy fejedelmi guszttussal gondoskodóan ölelte magához, a háboru hosszú négy esztendeje alatt, a háboru minden nyomorúságát megsínylő magyar gyerekeket: a magyar király. Mennyi gyöngédség, mennyi szeretet, mennyi gondoskodó előrelátás hozhatta létre a gondolatot, mennyi megértő belátás sürgeti a megvalósítást, hogy a jövő generáció vékonyka kis palántái megerősödjenek.

Mintha csak a gondolatok egybevágóságai összefüggéstelen sorakoznának, amikor majdnem egy napon történik a királyi gondoskodás a jövő magyarjairól és a kiváló Dollinger professzor komoly és szomorú előadása a Tuberkulózis ellen védekező egyesület beszámoló gyűlésén, amely statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy fogynak, pusztulunk, reménytelen pusztulással. A háboru előtt is dühöngött vérs, a mai viszonyok mellett megduplázódott, hozzájárult a táplálkozás hiánya, a kényelmes, egészséges lakás hiánya s még sok-sok minden, más és más, talán nem is feltűnő jelenség és esemény. Reménytelen pusztulásnak nevezтік azt a meg nem állítható, nem fékezhető vérs s mégis, a királyi gyöngéd gondoskodás mennyi reményt kelt a szivekben, mennyi jóleső gondolatot vált ki az agyakban s a felséges szándék mennyire magnetizálja a lelkeket.

Az a husz-harmincezer magyar gyerek hat heti üdülésre megy; megerősödve térnek majd

vissza Adria partjairól s az osztrák fenyevesek egészségét tápláló vidékeiről. Arcukról piros rózsává nyílik a hervadozó penész virágocska, Szivükben, lelkükben, de a jó szülők szívében és lelkében is, kedves emléke marad a királyi gondoskodásnak, aiai szeretetnek.

A király demokratikus, bölcs gondolkodásának újabb, biztató jele az a körültekintés, amelylyel megszabta a gyermeknyaralásban résztvevő gyermekek családi viszonyait. A kis proletár gyerekek, a munkás gyerekek első helyre kerül; ő, aki gerincét fogja képezni a háboru után feljülő, dolgozó Magyarországnak. De a gondos körültekintés a „szegény középosztály” gyermekét sem hagyta ki. Milyen nagy szív kellett ahoz, hogy a sok felmerülő kérdések mellett ne tévesszék szem elől azoknak a kis vérszegeny „uri” gyerekeknek felüldítését sem, akiknek a jó szülők nem adhatják meg, az olyan nagyon rájuk férő nyaralást, levegő változást.

Magyar gyerekek hangos kacagásától fog visszahangzani Adria partja, az osztrák fenyevesek ozonduš levegőjét orvosság gyanánt szívják a mi kis ványadt, vérszegeny gyerekeink. Ki tudja hány lesz közülük, akiket ez a hat hét ment meg attól, hogy a jövőben a kiltűnő Dollinger professzor rólu-k, már ne csak mint szomorú statisztikai adatokról számoljon be, a Tuberkulózis ellen védekező egyesület beszámoló gyűlésén.

A király jószágos szívből eredő gondolata iránytadó vezérelv lehet a magyar népesedési politika és fajunk megerősödése kérdésében s mindenesetre e kérdések a nemzeti jólét és megerősödésnek égetőbb, szükségszerűbb-kellékei, mint a napi politika apróbb-nagyobb, hatalmi kérdést célloz és biztositó priuszai. (b. l.)

A föld mozgósítása.

A föld mozgósítása: ez az az új jelszó, a mely alatt néhány entente államban és bizonyos semleges államokban lassankint a föld kényszerű megművelését készítik elő. E mozgalom okai sokkal ismeretesebbek, emhogy ismételteti ki kellene fejteni. A háboru általában kísérő jelenségek, u. m. a munkáshiány, az igás- és haszonmarhaállomány csökkenése, a trágyahiány és általában mindenféle anyagnak a hiánya az összes hadviselő államokban és ennek következtében a semleges államokban is azzal a hatással jártak, hogy a föld művelése nem képes lépést tartani a lakosság élelmiszeri szükségletével. Ehhez járult még egyrészt a tengeri bloká, másrészt a bűvárnaszád-háboru és a hajóterhiány, ami megakadályozza a tengerentúli behozalatt. Ausztria-Magyarországban és Németországban eddig nem hoztak külön törvényt, amely a munkaképes lakosságot ekzsarvának megfogására kényszeríti, azonban más államokban már is tapasztaljuk ezt. Nekünk az volt az előnyünk, hogy nagyszámu hadifogollyal rendelkezünk; ezek alkalmazásával mezőgazdaságunkat egyb, életbevágó kényszerrendszabályok nélkül is képesek voltunk tovább működtetni. Azonkivül a hadügyi igazgatás a földművelést véteési és aratási szabadságok engedélyezésével, munkásszlopok kivételével aratószadok szervezésével stb. a lehetőségig támogatta. Igaz, hogy az a törvényjavaslat, amelyet néhány héttel ezélt az osztrák képviselőház elé terjesztettek és amely a háboruban bizonyos munkakötelezettséget állapít meg, szintén megadja a lehetőséget annak, hogy nálunk is a „föld mozgósítása” hajtassék végre, de erről eddig még nem esett szó.

Franciaországban legutóbb törvényjavaslatot terjesztettek a képviselőház elé mezőgazdasági segítőcsapatok szervezéséről. Ezekbe az összes Franciaországban levő 15—50 éves férfiakat sorozzák, de az ugyanily koru semleges és szövetséges állambeli alattvalókat is. Ki vétetnek természetesen azok, akik máris tényleges szolgáltatban

A foglyokórházban.

— Irta: Tölöser Ferenc. —

Egy ködös novemberi reggelen, a végtelen hómezőkön keresztül belegen érkezett meg a fogolytáborba a szegény. Czifkai Utja rettenetes volt, a szitkozódó örk teste alá helyezték fagyos lábaitak s a gyér szalmájú folyton döcögő szűk szekéren-négyen feküdtek, köztük a vézna tót, Miso is, aki a pergő tűz robajában esztét veszítette, Czifkai karján lótt seb volt, arcából szivárgott a vér s lábai is a nagy hidegben megfagytak. Czifkai a foglyok kórházába került s vele együtt a szegény bolond Miso is.

Öt heti kezelés visszazadta a magyar vitézt az életnek, sebei behegedtek. Szívsebe azonban mély volt, folyton sajogott s ezért nagyon sokat szenvedett. A fogság évhosszu óráit kórágán elmerengve töltötte, majd a durva közönszalit egyik sarkához húzódt, teayerébe hajta ifjan öszülő fejét. Lelke messzeszállt a Bakonyaljába: öreg szüleihöz, szép hitveséhez, akit szólanul ölelt pihető keblére s az aranyfürtű két anygalkához, akik hucsu ölelésükkel majd megfojtották.

Társait kihajtották az erdőre fát vágni, Czifkai, a nagy szívbeteg, otthon maradt Misóval, aki rögöszméjében folyton ablakot tisztogat, mert biz ő a feleségét várja.

Nap-nap után mult, Czifkai leike örkökké borus volt. Gondolataival mindig azon a gyászos képeken, melázott, amelyeket a háborus nyomorúság az ő számára festett meg. Töprekedéseiben

szívverése egyre rendtelenebb, fájdalma egyre elviselhetetlenebb lett.

Eljött a szent Husvéth, a megváltás ünnepe. Mikor út neki a megváltás órája? A boldog mult szines, szivárványos képeire, ha valamikor, ugy most, vallásos lelkületének legdrágább ünnepen ismét ráborult a feketeség. Eszébe jutott, ma minden: a kályhánál melegedő agg szülei: fájja ékessége; irigvelt felesége; gondatlanul jászadozó gyermekei — s a beteg szív rohant örülni!

Ajtó csikorgott: Misó levelet hozott a szegény fogolyoknak; átvételekor gyenge pir futotta át a szenvedések emberének arcát. „Egyetlen drága jó Fiam! A bú főlemészt bennünk. Magunkra maradtunk, éhezünk és fázunk. Feleséged becstelenség lett, megszökött s magával hurcolta két kis gyermekedet is.”

A nagybeteg mélyet sóhajtott, visszahanyaltolt párnájára s oda rohanó társai egy nehéz könnyecsépet találtak kiszáradt szemégydrében. Czifkainak megrepedt a szive!

Palmanova lobogó lánggal égett!

„... Szép teli nap reggelén érkeztem Cervignanóba.

A pályaudvar, a tárházak, a mozdonyfészerék és a szomszédos épületek mind leégtek; az állomásfőnök egy fabarakban ütötte fel hivatalát.”

* A sajtóhadiszállás engedélyével.

Cervignano végállomása az osztrák államvasútnak; itt kezdődik a venéziai olasz vasúthálózat, amely Cervignanóból Motta di Livenza és Udine irányában vezet. Ezeket a vonalakat most a délnyugati cs. és kir. hadseregvasút igazgatja.

A pályaudvaron véletlenül egy bajtársammal találkoztam, akivel annakidején együtt harcoltunk a romániai hadjáratban. Meghívott engem, hogy menjek vele Palmanovába, — bár csak egy carella áll rendelkezésére. Köszönettel fogadtam a meghívást. Így azután alkalmam volt Cervignano városát is megtekinteni, ahová az olaszok 1915. májusában hangos muzsikaszóvat vonultak be.

A város külső területén néhány gyár és raktár elhamvadt, amikor az olaszok visszavonulásuk alkalmával táborukat felgyújtották; egyébként a városban nem esett kár.

Az út hosszában egy tábori vasút sinei kigyóznak.

Rövid időn belül értük Strassódo hártárhelységet. Néhány perc multán áthaladtunk a régi osztrák olasz határon: sem patak, sem domb nem jelzi. A két őrség számára két ház áll egymással szemben; az út mentén egy kő, amelybe ótágu csillagot véstek; alatta ez a

állanak, továbbá a diákok és a kézműiparosok. A nőkre a mezőgazdasági munkakötelezettség nem terjed ki.

Darius képviselőnek a kamara elé terjesztett jelentése szerint eddig a mezőgazdaság szolgálatába a következő kategóriákat sorozták: az 1888-1891-ig terjedő évfolyamokat, az öt gyermekes atyákat és a négy gyermekes özvegyeket, s a katonai szolgálatra egyelőre igénybe nem vett kevésbé alkalmasokat. Ez összesen 250.000 ember volt. Fokozott mezőgazdasági munka idején külön munkasztagokat képeztek polgári életükben földműveléssel foglalkozó katonákból és ezeket munkára küldték ki. Erről a kategóriáról számadat nincs. Végül 42.000 hadifoglyot, azután meg polgári internáltakat és gyarmati munkásokat, különösen tunisziakat bocsátottak a céliből katonai ellenőrzés alatt rendelkezésre. De már az, hogy Franciaországban a mezőgazdasági munka militarizálására tértek át, bizonyítja, hogy a felsorolt munkaerők a szükségletet egyáltalán nem elégtették ki. Kiténik ez különben a Darius képviselő által a kamara elé terjesztett néhány termelési számadatból is, amely szerint az 1913. és az 1917. évi termés egymáshoz viszonyítva az egyes terményekben a következő képet mutatta:

Buza...	86.919,050 mm,	39.231,410 mm.
Rozs...	12.714,750 "	6.987,760 "
Árpa...	10.437,600 "	8.612,610 "
Zab...	41.826,010 "	34.462,570 "
Burgonya...	135.809,650 "	109.226,800 "
Cukorrépa...	59.393.300 "	21.085,000 "

Angliában eddig mezőgazdasági munkára önként ajánló segédezőkkel segítettek magukon és e téren igen jó tapasztalatokat tettek. Nők is nagy számban jelentkeztek a munkára.

Az olasz kormány ellenben arra kényszerült, hogy agrár mozgósítási törvényt alkotson, amely nemskára lép életbe. Jellemző az olasz mezőgazdasági viszonyokra Milliani földművelésügyi miniszternek a „Tribuna” egy képviselője előtt tett következő nyilatkozata:

— A jelenlegi viszonyok csaknem lehetlenné teszik azt, hogy a jó eszméket gyakorlatilag megvalósítsuk. Hiányzik nálunk a mezőgazdasági munka fontossága iránti érzék. A mi mezőgazdaságunk valóságban középkori állapotban van, úgy, hogy a mezőgazdasági termékek okszerű termelése nálunk lehetetlennek látszik.

Az olasz földművelésügyi miniszter sokat vár az agrármozgósítási törvény hatásától, amely a mezőgazdákot a talajnak lehető legokoszerűbb megművelésére fogja kényszeríteni.

Svájcban többek közt a Svájcbba menekült szökevényeket és az u. n. refractaire-eket vonják be a mezőgazdasági munkába.

Norvégiában oly törvényt alkotása várható, amely mezőgazdasági célokra a „polgári védőkötelezettségi szolgálatot” állapítja meg. A 15—65 éves összes személyek, tehát a nők is, kötelesek

behívásuk esetére mezőgazdasági munkákat elvégezni. Az erre kivezényeltek ugyanolyan munkabérből részesülnek, amekkora keresetből a behívás által elesnek. A 10—15 éves gyermekeket, a cserkész-osztagok mintájára, gyermekmunkasztagokká fogják szervezni. E céliből az iskolai szüneteket más időre helyezik át. A városokban levő lovak részére is megállapítják a védőkötelezettségi szolgálatot. A községeknek joguk van arra, hogy nem gondozott területek átengedését követelhessek a mezőgazdasági származékokkal együtt, akár közbirtokról van szó.

— **Részt akar-e venni Japán az európai háborúban?** A „Japán és japánok” című tekintélyes japán folyóirat körkérdezt intézett japán tisztékhez és tudósokhoz, mi a nézetük arról, hogy küldjön-e Japán csapatokat Európába, amely kérdés tudvalegleg ismételtlen állott az érdeklődés előterében.

A válasz csaknem mind tagadó. Az okok itt-ott éles világot vetettek Japánra a többi entente-államhoz való viszonyára.

Igy dr. Masao Kambó ezt írja: Hogy Japán csapatokat küldjön Európába, az reá nézve pénzügyileg és műszakilag teljességgel lehetetlen. Az államtönköt kockáztatnók, csak azért, hogy az amerikaikon és az angolokon segítsünk. Végül szövetségeseink szép ígéreteinben egyáltalán nem bízhatunk, hanem csak saját hatalmunkra szabad támaszkodnunk és ez okból kerülnünk kell azt, hogy önmagunkat gyengítsük.

Kotoro Inagati is az esetleges államtönkre utal, amely Japánt Angliától vagy Amerikától rendszeresen függő helyzetbe hozná. Ha — úgy mond — az ententenak Japán segítségére igazán olyan sürgős szüksége volna, akkor őszintébb előzékenységet tanúsítana a japánokkal szemben. Németország még mindig legyőzetlen. Mi nem akarunk képzelődésekben ringatózni s nem akarunk ugyanarra a veszedelmes útra lépni, mint Olaszország és Amerika.

Bunjiro Horiuchi altábornagy, nem mindenél nélkül, ezt írja: Szégyen volna Amerikára, ha a szegény kis Japán segítségére szorulna. Minekünk megvannak saját feladataink a keletázsiai béke biztosítása körül. A mi hadseregünkre és a mi hajóhadunkra kizárólag ezen feladatok teljesítésénél van szükségünk. A béke helyreállítását a nagy Amerikára bizzuk.

amelyet Piazza Vittorio Emanuele névre kereszteltek el a levelezőlapon; alatta ez áll: Un paese redento.

Egy sebesült tiszt lép be; egymásra ismerünk és visszaemlékezünk a szép estékre, amiket Grácban együtt töltöttünk, amikor mindketten ott állomásoztunk.

— Résztvettem az előnyomulásban — mondja — nem messzire innen sebesültem meg — És elmondja élményeit.

... Már messziről észrevettem a tűzvészt. Az éjszakában feltetsző vörös pir rettenetes látvány volt. Menekültekkel találkoztam, akik magukkal vittek, amit menteni tudtak. Közlebb kerültünk a városhoz. Mindenfelé lobogó lángok... Hallani lehetett az összeomló falak, tetők, erkélyek ropogását... Hangos jajgatás és siránkozás töltötte meg a levegőt... olykor olykor egy csattanás, egy hatalmas dörögés: valahol löszerraktár robbant föl... a levegőt megmérgező fekete füstfelhők gomolyogtak a magasba ebből a pokolból... tompa moraj... Palmanova lobogó lánggal égett!

Más válaszok is az Anglia vagy Amerika irányában való elkedvetlenedést mutatják. Shigeo Suchiro pl. ezt fejt ki: Anglia és Amerika éppen ellenkezőjét teszik annak, hogy irántunk lojalitást tanúsítsanak. (Megemlíti itt, hogy Ausztrália eltöltötte a gyapjunak és Amerika a vasnak és arannak Japánba való kivitelét.) Miért kívánja Amerika tőlünk, hogy „emberiességből és igazságosságból” harcoljunk mi is Németország ellen, míg ő maga minket erkölcsileg másodrangú népként kezel? Hiszen Amerikának az állampolgárságról szóló rendelkezései ellenünk irányulnak. Amerika a mi kívándorlóinknak ajtót mutat.

Hogy az entente mindenféle ferdítései ellenére is számos japán mennyire tisztán látja a helyzetet, kiténik ebből a nyilatkozatából is:

— Előttem úgy tetszik, hogy az emberiség előharcosai és a kis nemzetek őtalmaói messze mögötte állanak a német barbárokknak.

Dr. Tokuso Fukuda ekként vélekedik: Azt hallani innen is, túlnan is, hogy az entente szövetségeseik az emberiség és az igazságosság érdekében viselnek háborút az embertelenséggel és a barbársággal szemben. E nagy cél szemszögéből azt, hogy Japán részt vegyen az európai harcokban, Japánra nézve a legnagyobb jelentőségűnek itélik. De micsoda ez az állítólagos nagy cél valójában? Hiszen a német birodalom megsemmisítésével a militarizmus és az autokráciát egyáltalán nem lehet a világból kiküszöbölni. A világ legnagyobb autokratája jelenleg nem a német császár, hanem — Lloyd George vagy Wilson. Hiszen a militarizmus — a demokrácia leple alatt — Amerikában és Angliában van teljes kifejlődésben. S a mi ennél még rosszabb: ez a plutokrata militarizmus.

Japán elég távol áll az entente örületének forgatagától és eléggé megövtá tisztánlátását saját jövője szempontjából, úgy, hogy szövetségeseinek legcsábítóbb ígérgetései sem képesek Japánt oly expedícióra bírni, amely mindenekfelett keletázsiai hatalmi pozícióját megrendíthetné.

Gyermekek nyaralása.

A háboru gokéle gondja-baja, nyomorúsága közepette fejedelmileg gyöngéd és áldásos gondolat valósul meg az idén Károly király bölcs kezdeményezéséből. Arról van szó, hogy legalább huszetez, de esetleg harmincezer gyermek a 6—14 éves, igen kivételesen magasabb korból, nemre és vallásra, valamint szüleikre tekintet nélkül, július első felétől kezdve hat héten át ingyen üdülhessen az ausztriai tengerparton és fenyes vidékeken. A nemes cél az, hogy tömegesen jussanak a hely, levegő és környezet változtatás test-lelket frissítő fejlesztő jótéteményéhez olyan gyermekek, akik szüleik vagyoni erejéből nem részesedhetnek ebben. A nyaralással járó minden rendes kiadást az utazás költségeivel együtt „Károly király gyermeknyaraltatásának” magyar pénzalapja fedezi, az ügyek vezetését pedig Vadnay Tibor kormánybiztos intézi nagyszabású szervezet élén.

A szervezet a gyermekek felügyeletéről is messzemenőleg gondoskodik, még pedig úgy, hogy minden 30—50 gyermek mellé alkalmas felügyelőt ad, kinek működését a kormánybiztos külön megbizottja a helyszínen is ellenőrzi, azonkívül a gyermekeket kiválasztó szervezetek is elküldhetik oda megbizottjaikat.

Vidékről az összes elküldendő gyermekek felvázolható ki ennek a számnak is fele Budapest gyárváros jellegű környékéről (Újpest-Csepel, Soroksár, Erzsébetfalva és Kispeszt), a többi pedig az ország egyéb részeiből. A kiválasztást az előbbiekre nézve a Magyarországi Munkások Gyermekbarát Egyesülete, többiekre nézve a budapesti, valamint a vidéki állami gyermekmenhelyek igazgató-főorvosai teljesítik.

szó: Italia és zárójel között: Veneto. A határőrsi kordonnál egy tábori csendőr jelentkezik és utazási igazolványainkat kéri.

Felóra multán elérjük Palmanovát. A város kapujánál — a várost falak veszik körül — a cs. és kir. őrség tiszteleg.

Palmanova szép vidéki város volt; azért mondom, hogy volt, mert ma csak romhalmazt, beomlott vagy roskadozó falakat látni a helyén. Csak itt-ott maradt meg épen egy ház.

Szép utcák vezetnek koncentrikusan a kaputól a nagy főtérhez, ahol egy kut áll és egy kőalapon hosszú oszlop mered, amelyről valamikor az olasz lobogó lengedezett.

A teret most Károly császár és királyi térének nevezik.

A székesegyház épségben maradt, de a szomszédságában csaknem valamennyi ház elhamvadt. Az olaszok itt óriási tárházakat állítottak fel, rengeteg készletet halmoztak fel. Az egyik ház erkélyén az osztrák és a magyar zászló lobog: itt székel az állomásparancsnokság.

Felkeresem a parancsnokot. Rövid társalgás után mosolyogva mutat nekem egy képeslevelezőlapot; megismerem Cervignano főterét,

— A korpaközpont beszámolója. 3000 vagon korpa jutott a tenészeseknek. A Haditerméknek beszállított gabona után járó 5 százalékos korpa címen 3000 vaggonnal több korpa lett kiutalva. Kukorica csira és csiraliszt a tavalyinak megfelelő mennyiség áll rendelkezésre. Melás az a gyengébb cukorrépa termés dacára is csaknem elérte a tavalyi mennyiségét. A mennyiség 10 százaléka az élesztőgyárak és ezen gyárak a járandóság felét már átvették. Repce és egyéb olajpogácsából majdnem 600 vagon volt a gyártás, a melyet azonban a termelő 30 százalékos járandósága címen igénybe is vettek.

— A „Vasárnapi Ujság” április 7-iki számában igen nagy érdeklődést keltenek a bukaréti béketárgyalásokról felvett képek, melyeket a Vasárnapi Ujság kiküldött tudósítója készített. Több kép mutatja be a magyar hadifoglyok hazatérését Oroszországból a nyugati harctér küzdelmeit. Odessza elfoglalását, a gyulafehérvári Bucsut. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Farkas Imre verse, Bán Ferencz novellája, Szőlősi Zsigmond tárczája, Bennett humoros angol regénye stb. Egyéb közlemények: az elhunyt Láng Lajos báró arcképe s a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság”, kiadóhivatalában) Budapest, IV; Egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára. félévre 2 korona 40 fillér.

Kiadó üzlethelyiség

Veszprém város legforgalmasabb terén, Rákóczi-utca 7. sz. házban (volt Gössy-féle hentes üzlet) egy portálos üzlethelyiség azonnal kiadó. Bővebbet Fodor Ferencz könyvkereskedésében.

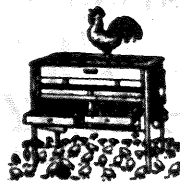
Veszprémben a Gizella-tér 2. szám alatt levő, néh. özv. Szabó Imréné tulajdonát képezett egy emeletes, két bolthelyiséggel bíró ház a hozzátartozó melléképülettel együtt eladó.

Vételi ajánlatok a felajánlani kívánt vételár pontos megjelölésével ZARKA ELEMÉR műszaki tanácsoshoz BUDAPEST, VIII. ker. Rökk Szilárd-utca 2. címre intézendők.

— Akinek szép kocsit vagy hintó kell, fölösleges, hogy a fővárosba vigye vagy külföldi gyárosoknak adja pénzét, mert **Varjas Lajos** bogárné és kocsigyártó-mesternek Veszprémben, a Hosszú-utca (nagyhid mellett) saját házában levő villanyerőre berendezett telepen olcsó áron kaphat igen szép gazdasági kocsikat, könnyűhomokfutókat, vagy elegáns kivitelű hintókat. A telepen — amely a legújabb gépekkel van felszerelve — gyorsan és kifogástalanul készítenek minden a bogárné és kocsigyártó szakmába vágó dolgot s a tulajdonosok raktárában szolid áron lehet vásárolni mindent, az egyszerű kocsikeréktől a legfényesebb ur hintóig. — Emellett javításokat jutányos áron eszközöl. A törekvő magyar iparos vállalatát olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Mindazoknak, kik felejtették a gyermekünk elhunyt alkalmával szives résztvevő sorakkal bennünket felkerestek, ez uton mond hálás köszönetet

Reininger Dezső és neje.

Teljes

Baromfi udvarok berendezése

minden nagyságban,
keltető gépek
kiszgádk és nagybirtokosok részére,
csontörölő gépek

mindennemű takarmány őrléséhez, kézi és erőhajtásra legolcsóbban beszerezhető a

Nickerl és Társa R.-T.-nál
Kizárólagos vállalat szakszerű baromfi és apróállat tenyésztő telepek berendezésére

Budapest 130. szám.

V., Vilmos-császár-ut 52.

Kérje azonnal a 130. számú árjegyzéket.

Ajánlom az ép most beérkezett kipróbált, garantált legmagasabb fokú, csiraképesseggel bíró, fajtisza és fajazonos káposzta- és kalarábmagvakat, a következő fajokból:

Bulgár óriás késői káposzta.

Elismert legjobb téli káposztafaj.

1 kilo 400.— korona.

Nagyobb szükségletnél külön levelbeli ajánlat.

Késői Kék Góliáth-kalaráb

1 kiló 700.— korona.

Vetőmagszükséglet káposztánál kat. holdanként 1/2 kilo, kalarábnál 1/4 kilo.

Téli használatra mindkét főzelekfajta április közepétől május végéig vetendő el és júniusban alandó helyére ültetendő, őszig tökéletesen kifejlődnek és a legjobb terméseredményt adják. Korábbi vetésnél illetve kiültetésnél a káposzta tulfejődik és kirepedezik, a kalaráb pedig elfásul.

A várható terméseredmény kat. holdanként: káposztánál 250 mázsa, eladási ár a 40 kor. — 10000 korona, kalarábnál 200 mázsa, eladási ár a 60 kor. — 12000 korona bruttó bevetel.

Mühle Arpád udvari szállító magkereskedő Temesvár.

Balatoni fürdőbe szállodai szobaasszonynak ajánlkozik

Szántó Imréné Balatonfőkajár.
Hasonló állásban már működött.

Wandus József

langhéveszei cihkek szaküzlete.

BUDAPEST,

10., Sütő-utca 2. szám.

(Egyik ferenc-utca sarok.)

Telefon: 8-67. Telefon: 8-67.

Enyv, csiriz, gummi

helyett minden üzemben kitünően bevált az

„ARTIKA” ragasztószer

Vezérképviselő: I. A. van Lith, Budapest, IX. Üllői-ut 21.

Kerületi képviselők felvételnek.

Zsák
Ponyva
Zsineg
Szőlőkötöző
Kötéláru
Kéveköttél
Szalmazsák
Fejpárna
Takaró
Papírszövetek

Minden mennyiségben és legolcsóbban szállít

FALUDI és ELEK

Budapest, Nagyköröna-utca 22.

Sürgőnycim: „Segel”

Telefon 82—37.

Telefon 175—80.

64° C.

LIPIK csuzt, köszvényt

(Szlavóia)

világfürdő
biztosan
gyógyít

anyagcsere-
bántalmakat,

gyermekbetege-
geket, belső bajokat

FÜRDŐ-,

ISZAP-,

IVÓ-,

VIZ-,

NAP- és

VILLANYKÚRÁVAL.

Fürdővel egyesített gyógypanzió. Vendéglő, kávéház, cukrászda saját üzemben. Kitűnő ellátás. Fürdők, lakások egy épületben. — Színházi zenekar. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Radioaktív, alkalikus, sós, jódos hőforrások
Vizgyógyintézet.

VIZSGÁKRA

a polgári- és középiskola minden osztályából, érettségire, felvételi vizsgákra stb. gyorsan, osztályösszevonással, felelőség mellett készít elő a

Zsoldos tanintézet
Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon 32—40.

MEGHÍVÓ

A Veszprémi faipar r.-t. veszprémi bej. cégnek 1918 május 15-én délután 3 órakor a társaság telepén, az igazgatósági terem-ben megtartandó

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes felkérése.
2. Az 1917. április 1-től 1918. április 1-ig terjedő számadások, mérleg, nyereség-vesztés számla megállapítása.
3. Az 1918. április 1-ig terjedő üzletév tisztá nyereségének hovatartozása iránti határozat.
4. Az alapszabályok 26., 28., 31., 39. §-ainak és esetleg több. § módosítása.
5. Öt felügyelőbizottsági tagnak 3 évre leendő választása.

6. Igazgatósági javaslat az alaptőke felemelése tárgyában.
7. Az igazgatóság és felügyelőbizottság múlt évi fizetésének megállapítása.
8. Esetleges indítványok tárgyalása. Veszprém, 1918. április 29-én.

Jegyzet. A közgyűlésen csak az a részvényes bír szavazati joggal, akinek részvényei a közgyűlést megelőzőleg 90 nappal nevére átirattak és akik részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg legalább 1 nappal a részvénytársaságnál letették.

PARTOZIK

Mérleg-számla 1918. márczius 31.

KÖVETEL

V a g y o n		Korona	Fillér	T e h e r		Korona	Fillér
Készpénzkészlet:				Részvénytőke		300000	—
Veszprémben	7146 16			Tartalékalap	90000—		
Budapesten	4798 66			Kétes követelések tartalékalapja	10000—		
M. kir. postatakarékpénztárnál és pénztárazetelnél	9336 81	21281	63	Értéksökkenési tartalékalap	80000—		
Aruraktár:				Adó tartalékalap	33000—	213000	—
Veszprémben	81690 57			Hitelezők:			
Budapesten	59926 92	141617	49	Tartozásaink	136069 34		
Tűzifa		45380	—	Beküldött előlegek árakra, tűzifára stb.	184447 50	320516	84
Erdők letarolás alatt		281671	62	Rendelkezésre álló nyereség		138742	93
Telek		35055	50				
Gépek és egyéb berendezések	75350—						
Veszprémi épületek, faházak és raktárak	19000—						
Budapesti faházak	1700—	96050	—				
Követelések:							
Közüteményeknél	63312 34						
Magán cégeknél és gazdaságoknál	59962 46						
Utánvételezés alatt	11788 50						
Jelzálogilag biztosítva	21477 74						
Óvadékban	10450—	300156	54				
Előlegek árakra	136165 40	51047	—				
Értékpapírok		972259	78			972259	78

TARTOZIK

Veszteség- és nyereség-számla 1918. márczius 31.

KÖVETEL

K ö l t s é g		Korona	Fillér	J ö v e d e l e m		Korona	Fillér
Vezető igazgatók és tisztviselők fizetése és háborus segélye		20420	—	Nyereség áthozat		1961	60
Kifizelt kamatok		3689	—	Arú számlán:			
Autók		8722	20	Veszprémben	232553 89		
Költségek:				Budapesten	115914 97	348468	86
Munkabérek	145368 48			Kütermelt erdő és tűzifa számlán		33702	65
Üzemköltség	14131 48			Gőzfűrés munkadíj számlán		8542	88
Üzleti költség	12115 79			Kamatok:			
Budapesti raktárköltség	15536 18			Részvény kibocsátási kamatok	5110 71		
Budapesti raktártelekber	2282—			Értékpapír kamat	1205—		
Tűzbiztosítás	4090 86	193526	79	Pénztárazetelnél elhelyezett tőkék kamata	994 88	7310	59
Jólkönyv adományok		1085	20				
Leírás: gépek, faházak, gyári eszközök és egyéb üzemi felszerelések elhasználása által okozott értékcsökkenések fejében		33800	—				
Rendelkezésre álló nyereség		138742	93				
		399986	58			399986	58

Veszprém, 1918. április 30.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

dr. Rainprécht Antal s. k.

dr. Spitzer Mór s. k.

elnök.

társ. elnök.

Hirschfeld Béla s. k. Stern Sándor s. k. Rosenberg Zoltán s. k. Hirschfeld Izidor s. k. dr. Spitzer József s. k. Szekrényessi Adolf s. k.
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Megvizsgáltuk, a fő- és segédkönyvekkel mindenben egyezőnek és helyesnek találtuk.

Veszprém, 1918. május 2.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG

Korai Arnold s. k.
felügy. biz. tag.

Kulcsár Károly s. k.
felügy. biz. tag.

Rosenberg Mór s. k.
felügy. biz. tag.

dr. Sándorfi Kázmér
felügy. biz. tag. (hadban).

Borolin sósborszesz

azonnali szállításra kapható

ARMUTH MÁRK

vezérképviselőnél

Budapest, Nagymező utca 28.

Legjobb német gyártmányu

ruhafesték

minden színben kapható. Egy csomag ára hatvan fillér. Utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése ellenében. Husz csomagnál portómentesen küld PETROVICS MIKLÓS illatszertára, Budapest I. ker., Krisztina-körut 161, sz.

Keményítő,
Krumplícukor
Cukorszirup

maximális árban kapható

POLITZER MIKSA

tűszerkereskedésében, Veszprém.